

การจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning เพื่อการปรับปรุงให้ทันการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21

E-Learning teaching and learning for improvement to keep up with changes in the 21st century

บานชื่น นักการเรียน*, พระครูปลัดประสิทธิ์ ปลืสุขโธ**,
พระมหาธนภัทร อภิชาโน***, มานพ นักการเรียน****

Banchuen Nakkanrian*, Phrakrooplad Prasit Pasiddho**,
Phramaha Thanaphat Aphijano***, Manop Nakkanrian****

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist university, Sirindhornrajavidyalaya Campus

Received: June 12, 2023 Revised: August 15, 2023 Accepted: November 7, 2023

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันทั่วโลกและประเทศไทยต้องเผชิญกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส สถาบันการศึกษาได้ใช้การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปี 4 คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง หลังเรียนกับก่อนเรียน 2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning เพื่อการปรับปรุงให้ทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และ 3. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning เพื่อการปรับปรุงให้ทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปี 4 คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง ที่กำลัง ศึกษารายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบ สอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้คือ สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษา จำนวน 20 รูป/คน ส่วนมากเป็นเพศชาย ร้อยละ 60 มีสถานภาพเป็นคฤหัสถ์ ร้อยละ 90 และมีอายุ 30 ปีลงมา ร้อยละ 70 มีความรู้ความเข้าใจในรายวิชาการ ฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning ก่อนเรียน มีช่วงค่า คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 6.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 31.5 และหลังการเรียน มีช่วงค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 14.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 73.25 โดยมีคะแนนเพิ่มขึ้น

2. กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษา จำนวน 20 รูป/คน ซึ่งเรียนในรายวิชาการฝึกประสบการณ์ ภาคสนาม (SO 2141) ได้ระบุปัญหาและสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน คือ ไม่มีพื้นฐานความรู้ความ เข้าใจในวิชาที่เรียนหรือมีความรู้ย่ำแย่ แต่ไม่มากพอในการนำไปปฏิบัติได้ ขาดความรับผิดชอบ การเรียน ออนไลน์นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น และขาดความพร้อมอุปกรณ์การเรียน และสาเหตุที่ก่อให้เกิด

ปัญหาในชั้นเรียน คือ ขาดความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชา ไม่สนใจเรียน ขาดการลงมือปฏิบัติ ไม่ใส่ใจในการเรียน และไม่มีอุปกรณ์ในการเรียน

3. นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning รายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) โดยรวม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอน, การปรับปรุง, การเปลี่ยนแปลง

Abstract

At present, the world and Thailand have to face the spread of the Coronavirus (COVID-19) causing various educational institutions to be affected by the spread of the virus. Educational institutions have used online teaching. It is a teaching and learning management tool. The purposes of this research were to 1. compare learning outcome of fourth year students of faculty of Social Sciences, Program in Government, Before-and-after study 2. study level of satisfaction to the instructional management using e-learning for transformation in 21st century 3. study problem and cause of the instructional management using e-learning for transformation in 21st century.

This is action research, then populations were fourth year students 20 persons of faculty of Social Sciences, Program in Government and studying in field experience training subject (SO 2141) semester 1 in academic year 2565. The instrument was a questionnaire and interview form. Reliability 0.95 and statistics were frequency percentage average and standard deviation. The results of the research were as follows:

1. The target group 20 persons, most are male 60 % status as a layman 90 % and under 30 years old 70 % understanding field experience training subject (SO 2141) in the instructional management using e-learning, before study had Average rating 6.35 about 31.5 % and after study had Average rating 14.65 about 73.25 %, had score increase.

2. The target group 20 persons, studying in field experience training subject (SO 2141) had identified the problem and Cause that haven't knowledge base and understanding about this subject or have a little knowledge but don't practice, irresponsible, lack of enthusiasm in studying and Lack of readiness of school supplies, so cause of class problems are lack of understanding in content of subject, don't interest to study, Lack of practice and Lack of readiness of school supplies

3. student had satisfaction of the instructional management using e-learning in field experience training subject (SO 2141) over all in a high level.

Keywords: The instructional management, Improvement, Transformation

บทนำ

ในปัจจุบันทั่วโลกและประเทศไทยต้องเผชิญกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส และภาครัฐมีคำสั่งให้สถาบันการศึกษาหยุดการเรียนการสอน โดยให้ส่วนราชการต้นสังกัด กำหนดแนวทางจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ เช่น การสื่อสารแบบทางไกล หรือด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (เดือนเพ็ญ บุญมาชู, 2564) หากไม่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ สถานศึกษาอาจจัดการเรียนการสอนโดยใบสั่งงาน หรือมอบงานตามความเหมาะสม โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน ด้วยที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบสถานการณ์ปกติ สถาบันการศึกษาได้เริ่มใช้การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน โดยการถ่ายทอดความรู้ด้วยเทคโนโลยี ทดแทนการเรียนการสอนแบบนั่งเรียนในห้อง เพื่อสร้างกลไกให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสและทางเลือก ที่จะเข้าถึงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ด้วยรูปแบบ และวิธีการออนไลน์ เมื่อความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว แสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสารภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ทำให้โอกาสในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในสภาพการณ์ที่ต่างกัน ลดน้อยลงและเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีเพื่อลดข้อจำกัดดังกล่าวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยความคาดหวังที่จะนำเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ สามารถสร้างความปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน อีกทั้งการใช้การเรียนการสอนออนไลน์ จะทำให้เกิดความทันสมัย การลดระยะเวลาในการทำงาน ทำให้เกิดระบบใหม่ในการจัดส่งและจัดเก็บผลงานต่าง ๆ ของผู้เรียน (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548 : 5)

ในศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ถูกพัฒนาขึ้นจนเป็นสิ่งที่ใช้งานง่ายและใกล้ตัวมนุษย์มากขึ้น ทำให้เกิดนวัตกรรมการจัดการศึกษาจากระบบการเรียนการสอนเดิมที่ครูผู้สอนยืนหน้าชั้นเรียน และเขียนกระดานพร้อมการบรรยาย ปรับเปลี่ยนมาใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในสภาพแวดล้อมที่เสมือนจริง ประกอบกับการใช้กระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือในการเรียนรู้แบบ Collaborative Learning โดยผู้เรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนหรือกลุ่มผู้เรียนด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดหรือทำงานร่วมกันได้ ผ่านการเขียน การอ่านและการสร้างเนื้อหา รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลการแสวงหาและการนำเสนอความรู้ในรูปแบบออนไลน์ เหมาะแก่สถานการณ์ก่อให้เกิดการจดจำและแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้นด้วยการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา เมื่อประเทศไทยก้าวเข้าสู่ “ไทยแลนด์ 4.0” สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ควรมีการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เปลี่ยนไป (พาสนา จุลรัตน์, 2561 : 2365) สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ ประการที่ 1 คนไทยเป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ประการที่ 2 สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และประการที่ 3 ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง โดยขับเคลื่อนภายใต้ 7 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตร การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ยุทธศาสตร์

ที่ 2 การยกระดับคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมรองรับความต้องการของตลาดงานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาคุณภาพของคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน และยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษา (จิตรา สุขเจริญ, 2654)

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19) เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และสุขภาพของประชากรทั่วโลก ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างความปลอดภัย และลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ที่ผ่านมามองเห็นได้ว่าทุกคนต้องมีการปรับตัวเป็นอย่างมากในการดูแลตนเอง รูปแบบชีวิตวิถีใหม่นี้ ประกอบด้วย วิธีการเรียนรู้ วิธีการสื่อสาร วิธีปฏิบัติ และการจัดการการใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบัน สิ่งที่จะเกิดขึ้นเป็นสิ่งที่เราต้องปรับตัว New Normal หรือความปกติใหม่ หมายถึง สถานการณ์ พฤติกรรม การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เราไม่คุ้นเคย หรือเคยเป็นสิ่งที่ผิดปกติก่อนหน้านี้ แต่กลายมาเป็นมาตรฐานปกติในปัจจุบัน New Normal (สิริรัตน์ ช่อฉาย, 2564) กับชีวิตวิถีใหม่ของคนไทยมีดังนี้ คือ 1. การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีควบคู่กับอินเทอร์เน็ตจะเข้ามามีบทบาทกับการใช้ชีวิตมากขึ้น ที่จากเดิมมีมากอยู่แล้ว แต่ในสังคมยุค New Normal สิ่งเหล่านี้จะเข้าไปอยู่ในแทบทุกจังหวะชีวิต ไม่ว่าจะเป็น การเรียนออนไลน์ การทำงานที่บ้าน การประชุมออนไลน์ การซื้อสินค้าออนไลน์ และการเอ็นเตอร์เทนชีวิตรูปแบบต่าง ๆ การดูหนัง ฟังเพลง 2. การเว้นระยะห่างทางสังคม ผู้คนในสังคมจะเห็นความสำคัญของการเว้นระยะห่างที่เป็นแนวทางการใช้ชีวิตช่วงวิกฤติโควิด 19 โดยรักษาระยะห่างทางกายภาพและใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการสื่อสารและการใช้ชีวิต ลดการปฏิสัมพันธ์ การไปในสถานที่สาธารณะ และเน้นการทำกิจกรรมที่บ้านมากขึ้น 3. การดูแลใส่ใจสุขภาพทั้งตัวเองและคนรอบข้างที่ต้องดูแลด้านสุขภาพ และความสะอาดเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ การใช้หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ และการล้างมืออย่างถูกวิธี และหมั่นสังเกตตัวเองเมื่อไม่สบาย และ 4. การสร้างสมดุลชีวิต การมีเวลาได้ทำงานที่บ้าน การลดการพบปะผู้คนในสังคม (กรมสุขภาพจิต, 2563)

จากสถานการณ์ดังกล่าว การศึกษาออนไลน์ไม่เพียงจะอำนวยความสะดวก และเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนแล้วยังอำนวยความสะดวกให้กับสถาบันการศึกษา เป็นช่องทางในการสร้างและขยายโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงผู้ที่มีความต้องการในวงกว้างขึ้น โดยในปีการศึกษา 2563 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ได้เริ่มนำการจัดการเรียนการสอนออนไลน์มาประยุกต์ใช้ ซึ่งทางคณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง มุ่งหวังที่จะได้ผลการตอบรับที่ดีจากนักศึกษาตามที่คาดหวังไว้ ผู้วิจัยจึงอยากทราบถึงสภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย เพื่อเป็นการพัฒนานวัตกรรมให้มีความแปลกใหม่ ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย จึงเกิดการประยุกต์ใช้รายวิชาออนไลน์บนเว็บไซต์ขึ้น ช่วยให้เว็บไซต์ที่นำมาใช้งานมีความน่าสนใจ มีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา และเปิดกว้างสำหรับนักศึกษาที่สนใจจะเข้าเรียนในรายวิชาออนไลน์บนเว็บไซต์นั้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning เพื่อนำมาปรับปรุงให้ทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพราะเห็นว่ามีสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปรับเปลี่ยน

กระบวนการสอนแบบเดิมที่อาจารย์เป็นผู้บรรยาย มาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัย อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้ได้โดยไม่มีขีดจำกัดในระยะเวลาและสถานที่ และนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ ตลอดชีวิตของประชาชนในประเทศ และประชาคมอาเซียน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปี 4 คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง หลังเรียนกับก่อนเรียน
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning เพื่อการปรับปรุงให้ทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาชั้นปี 4 คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง
3. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning เพื่อการปรับปรุงให้ทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาชั้นปี 4 คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning เพื่อการปรับปรุงให้ทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21” นี้ เป็นวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้นวัตกรรม คือ การจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning มาใช้ในการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย (Scope of Research) ไว้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning ตัวแปรตาม คือ ความรู้ความเข้าใจในการเรียน ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning ของนักศึกษารายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) และปัญหาและสาเหตุในการเรียนรู้
2. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ นักศึกษาชั้นปี 4 คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง ที่กำลังศึกษา รายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 รูป/คน
3. ขอบเขตด้านสถานที่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ได้แก่ ปีการศึกษา 2565

ประชากร

ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนนี้ มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชั้นปี 4 คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง ที่กำลังศึกษารายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บข้อมูลที่ใช้เพื่อการศึกษา ผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสอบถาม (Question) เป็นคำถามแบบปลายปิด เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของนักศึกษา และประเมินจากคะแนนความรู้ความเข้าใจในรายวิชา (Knowledge Skill) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ผู้วิจัยจึงได้สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมี 4 รูปแบบ ดังนี้

3.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2.2 แบบสำรวจสภาพปัญหา จำนวน 4 ข้อ

3.2.3 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ

3.2.4 แบบวัดความพึงพอใจ จำนวน 8 ข้อ

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการทดลองกับได้แก่ นักศึกษาชั้นปี 4 คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง ที่กำลังศึกษารายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ใช้รูปแบบ One Group Pre-test Post-test Design โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนการเรียน (Pre -test) กับนักศึกษาที่ทำการทดลองก่อนที่จะดำเนินการทดลองการสอนด้วยเอกสารประกอบการเรียนผ่านการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning รายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ชั้นปี 4 คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครองด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ ตรวจแบบทดสอบแล้วบันทึกคะแนนไว้

2. ดำเนินการทดลอง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการเรียนผ่านการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning รายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ชั้นปี 4 คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง จำนวน 4 ครั้ง ๆ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาทดลองรวม 8 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ดำเนินการสอนตามเอกสารประกอบการเรียน นักศึกษา ศึกษาเนื้อหาและปฏิบัติกิจกรรมในเอกสารประกอบการเรียนตามขั้นตอนที่กำหนดจนครบทุกกิจกรรม

2.2 ทำแบบทดสอบหลังเรียนท้ายบทเรียนในแต่ละครั้ง ทุกครั้งก่อนที่จะเรียนครั้งต่อไป

2.3 ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับใช้ทดสอบก่อนเรียน หลังจากสิ้นสุดการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนครบแล้ว และให้นักศึกษาทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนผ่านการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning

3. แบบแผนในการทดลอง การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบ One Group Pre-test Post-test Design (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 216) โดยมีโครงสร้าง ดังนี้

กลุ่ม	Pre -test	Treatment	Post-test
N	t ₁	X	t ₂

เมื่อ N =กลุ่มที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

- t_1 = การทดสอบก่อนเรียน
 X = แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ
 t_2 = การทดสอบหลังเรียน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ระหว่างวันที่ 26 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2565 ของวันเสาร์ เวลา 19.00 – 21.00 น. ใช้เวลาทดลอง 8 ชั่วโมง โดยไม่รวม เวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

ผลการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษา จำนวน 20 รูป/คน ส่วนมากเป็นเพศชาย มีสถานภาพเป็นคฤหัสถ์ และมีอายุ 30 ปีลงมา

2. กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษา จำนวน 20 รูป/คน ซึ่งเรียนในรายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ได้ระบุปัญหาและสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน คือ ไม่มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เรียนหรือมีความรู้อยู่บ้าง แต่ไม่มากพอในการนำไปปฏิบัติได้ ขาดความรับผิดชอบ การเรียนออนไลน์นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น และขาดความพร้อมอุปกรณ์การเรียน และสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน คือ ขาดความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชา ไม่สนใจเรียน ขาดการลงมือปฏิบัติ ไม่ใส่ใจในการเรียน และไม่มีอุปกรณ์ในการเรียน

3. กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษารายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning ก่อนเรียน และหลังการเรียน โดยมีคะแนนเพิ่มขึ้น

4. นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning รายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .56) และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่ 2. ความพึงพอใจในการเรียนผ่านระบบ E-Learning อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .51) รองลงมาคือ ข้อที่ 3. ใช้ภาษาที่เป็นภาษาวิชาการที่ดี กระชับ ชัดเจน อ่านง่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .60) และสุดท้ายคือ ข้อที่ 4. ความเหมาะสมในรายวิชา เนื้อหา มีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ถูกต้องตามหลักวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .56) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในรายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning ก่อนเรียน มีช่วงค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 6.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 31.5 และหลังการเรียน มีช่วงค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 14.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 73.25 โดยมีคะแนนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ อภิปรายผลได้ว่ารายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning มีสื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในรายวิชาเพื่อให้นักศึกษาสามารถกลับมาย้อนดู หรือทบทวนได้ เช่น คลิปวิดีโอ สื่อการเรียน และ E-book จึงทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสายใจ ทองเนียม (2560, หน้า 25) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) วิชาภาษาวรรณคดี (THA 234)” ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์มี

ประสิทธิภาพ 82.81/ 80.62 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาซึ่งเรียนในรายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนเพิ่มขึ้น

2. ผลการวัดแบบวัดความพึงพอใจ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning รายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการเรียนผ่านระบบ E-Learning โดยมีเอกสารประกอบการสอนที่ได้พัฒนาจากผู้สอนเพื่อนำไปอ่านศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจได้ และสามารถทบทวนบทเรียนนอกเวลาเรียนได้ ซึ่งสื่อการเรียนรายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) มีการใช้ภาษาที่เป็นภาษาวิชาการที่ติดกระทัดรัด ชัดเจน อ่านง่าย ความเหมาะสมในรายวิชา เนื้อหามีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ถูกต้องตามหลักวิชาการ เนื้อหามีความทันสมัย และความสมบูรณ์ลุ่มลึกเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และสามารถทบทวนบทเรียนและศึกษาเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัชชา คงเมือง และดวงพร โสมสุข (2563. หน้า 18) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสื่อออนไลน์เพื่อเสริมทักษะการสอบภาษาอังกฤษ RMUTSV Test” ผลการวิจัยพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่างคาดหวังที่จะได้เอกสารประกอบการสอนที่ได้พัฒนาจากผู้สอนเพื่อนำไปอ่านศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจ

3. ปัญหาและสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน คือ ไม่มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เรียนหรือมีความรู้อยู่บ้าง แต่ไม่มากพอในการนำไปปฏิบัติได้ ขาดความรับผิดชอบ การเรียนออนไลน์ นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น และขาดความพร้อมอุปกรณ์การเรียน และสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน คือ ขาดความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชา ไม่สนใจเรียน ขาดการลงมือปฏิบัติ ไม่ใส่ใจในการเรียน และไม่มีอุปกรณ์ในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ คือ ผู้เรียนต้องมีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้ เกิดทักษะหรือมีความชำนาญใน เนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้ เกิดทัศนคติที่ดี เกิดทักษะหรือมีความชำนาญ ในเนื้อหาวิชา

สรุปได้ว่า สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน คือ ขาดความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชา ไม่สนใจเรียน ขาดการลงมือปฏิบัติ ไม่ใส่ใจในการเรียน และไม่มีอุปกรณ์ในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรที่จะมีนโยบายให้ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สร้างเป็นบทเรียนออนไลน์ให้สำหรับทุกวิทยาลัย และวิทยาเขต ได้เข้าใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกที่ เนื่องจากรายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) เป็นรายวิชาที่ต้องมีสอนทุกวิทยาลัย และวิทยาเขต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่อง “การพัฒนาบทเรียนออนไลน์รายวิชาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (SO 2141) ผสมผสานเทคนิคการสอนร่วมกับบทเรียนออนไลน์ด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ”

2. ควรศึกษาเรื่อง “การวัดประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน”

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (10 11 2563). **เทรนด์พฤติกรรมแบบ New Normal กับชีวิตวิถีใหม่ของคนไทย.** (ออนไลน์). สืบค้น 8/8/2564 จาก <https://www.dmh.go.th/covid19/> : <https://www.dmh.go.th/covid19/>.
- จิตรรา สุขเจริญ. (2564). สืบค้น 5/11/64 จาก <http://164.115.41.60/knowledge> : <http://164.115.41.60/knowledge>.
- เดือนเพ็ญ บุญมาชู. (2564). ผลของการจัดการเรียนการสอนด้วย e-Learning ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในรายวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. **วารสารศูนย์อนามัยที่ 9.** 15(37) : 352-364
- พาสนา จุลรัตน์. (2561). การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในยุค Thailand 4.0. **ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ.** 11(2) : 2363-2380.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สายใจ ทองเนียม. (2560). การพัฒนาสื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) วิชาภาษาอังกฤษ (THA 234). **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.** มหาวิทยาลัยรังสิต. 13(1) : 1513-4563.
- สิริรัตน์ ช่อฉาย. (2564). ศึกษาพฤติกรรมชีวิตวิถีใหม่ของนักเรียนในช่วงสถานการณ์ COVID-19. **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.** เข้าถึงได้จาก <https://thailand-property-https://thailand-property->
- สุพัชชา คงเมือง และดวงพร โสมสุข (2563). การพัฒนาสื่อออนไลน์เพื่อเสริมทักษะการสอบภาษาอังกฤษ RMUTSV Test. **วารสารวิชาการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ.** 6(1) : 19-28.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2548). **อีเลิร์นนิ่ง: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ e-Learning: from theory to practice.** สืบค้นเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 จากโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย Thailand Cyber University Project : www.thaicyberu.go.th.